

Research Articles

Received : 18 November 2022

Revised : 13 November 2023

Accepted : 16 December 2023

นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด“มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม”  
A Creative Dramatic Arts Dance : “The Charm of Handicrafts  
and Goods in Ban Bang Kem”

วิไลวรรณ ไชยลังการ

Wilaiwan Chailangkan

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Faculty of Humanities and Social Sciences Phetchaburi Rajabhat University

E-mail : Wilaiwan.cha@mail.pbru.ac.th

บทคัดย่อ

การแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ชุดมนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม เป็นชุดการแสดงที่เกิดจากแรงบันดาลใจจากการศึกษาในพื้นที่ในชุมชนบางเค็ม ผู้วิจัยเห็นสมควรสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์เพื่อเป็นเอกลักษณ์ประจำจังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาวิถีชีวิตคนในชุมชนตำบลบ้านบางเค็ม อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี 2) เพื่อสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด“มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม”และ 3) เพื่อส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ด้านการขายโดยผ่านชุดการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความน่าสนใจและสร้างแรงจูงใจให้กับพบเห็น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานหลัก ได้แก่ เจ้าของบ่อปลาสดที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาสด 30 ปีขึ้นไป ช่างจักสานและยาหอมวัดกุฎ 30 ปีขึ้นไปเช่นกัน และอาศัยอยู่ในเขตตำบลบางเค็ม อำเภอเขาย้อย ซึ่งเป็นพื้นที่ในการเพาะเลี้ยงปลาสด จักสาน และทำยาหอมที่ขึ้นชื่อส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ โดยผ่านมิติการแสดง ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพแล้วใช้กระบวนการสามเส้าในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อมูลนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์มาออกแบบสร้างสรรค์เป็นนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุดมนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม เมื่อออกแบบและฝึกซ้อมแล้วจึงนำผลงานเสนอต่อคณะผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์และปรับแก้ไขให้สมบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า

วิถีชีวิตคนในชุมชนบ้านบางเค็ม ดำรงอาชีพเลี้ยงปลาสด จักสานจากภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น โดยรูปแบบการสร้างสรรค์จำแนกการแสดงออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่

ช่วงที่ 1 หมุ่มวอลพลาสติกในยามเช้าความสมบูรณ์ของตัวปลาในบ่อ ต่างออกมารายรำ ช่วงที่ 2 กระบวนการจับพลาสติก ขั้นตอนการทำปลาขอดเกล็ด ตากปลา เพื่อนำมาแปลงเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ และกรรมวิธีในเรื่องของการจักสานจนได้ผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ได้จากไม้ไผ่ และหวาย เช่น ตะกร้าหวาย ช่วงที่ 3 เป็นการนำเสนอผลิตภัณฑ์รวม ของดีบ้านบางเค็ม ใช้ระยะเวลาในการแสดงทั้งสิ้นประมาณ 6 นาที ใช้นักแสดงชาย 4 คน หญิง 8 คน การแต่งกายแต่งกายแบบชาวบ้านเรียบง่าย ข้อค้นพบจากการวิจัยแสดงให้เห็นถึงการนำเอกลักษณ์ หรือวิถีอาชีพของท้องถิ่นมาสร้างสรรค์ในรูปแบบการแสดง ส่งผลดีต่อท้องถิ่นเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน สามารถนำชุดการแสดงไปแสดงงานประจำปีของจังหวัดเพชรบุรีและงานอื่นๆ เพื่อให้เห็นถึงคุณค่า เอกลักษณ์ และส่งเสริมยกระดับเศรษฐกิจในชุมชน

**คำสำคัญ :** นาฏศิลป์สร้างสรรค์, มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์, บ้านบางเค็ม

## Abstract

A Creative Dramatic Arts Dance The Charm of Handicrafts and Goods in Ban Bang Kem It is a series of performances inspired by field studies in the Bang Khem community. The researcher saw that it was appropriate to create a work of dancing art to be a unique identity of Phetchaburi Province. 1. Study the way of life in the community of Ban Bang Kem sub-district in Khao Yoi district, Phetchaburi. 2. Create a performance of “The Charm of Handicrafts, the Goods of Ban Bang Kem” 3. Promote the value goods produced in the community by creating an attractive and inspired dance to the public. causing interest and motivating them to see The main basic data providers were gourami pond owners who had experience in raising gourami for 30 years or more, and wicker workers and Wat Kut scented medicines for 30 years or more. And live in Bang Khem Sub-district, Khao Yoi District, which is an area that grows gourami fish, basketry and makes a famous aromatic medicine Promote the creation of added commercial value through the display dimension Collect qualitative data and use a triangular process to verify the accuracy of the data, using the data from the synthesis to create creative designs. A Creative Dramatic Arts Dance The Charm of Handicrafts and Goods in Ban Bang Kem After designing and rehearsing, the work is then presented to a panel of experts to review and modify completely. The results showed

That Way of life of people in Ban Bang Khem community Live a career in raising gourami fish Weaving from local wisdom which is unique to the region the researcher designed and set the performance to 3 parts: Part 1: The school of gourami fish in the morning that shows they are healthy and strong while swimming in the pond Part 2: The process of catching gourami fish in the pond then scraping the fish scale and drying them in order to make products and the process of weaving basket from bamboo and rattan Part 3: The performers are present the products of Ban Bang Kem The total of the performance was approximately 6 minutes. Use 4 male actors and 8 female actors. Dressing in a simple villager dress Research findings show uniqueness or local occupations to be creative in the form of performances It has a positive effect on the local area, increasing the opportunity to generate income for people in the community The performance set can be brought to the annual exhibition of Phetchaburi Province and other events To see the value, uniqueness and promote the economy in the community.

**Keyword :** Creative dance, Charming craftsmanship, Ban Bang Khem

## 1. บทนำ

เศรษฐกิจฐานราก คือระบบเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นที่สามารถพึ่งตนเองภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มีคุณธรรมและเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาด้านอื่นๆในพื้นที่ทั้งเศรษฐกิจสังคมผู้คนชุมชนวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ เป็นระบบเศรษฐกิจแนวราบที่ส่งผลและสร้างความสัมพันธ์ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างผู้คนในชุมชนท้องถิ่น มิใช่เป็นเฉพาะเศรษฐกิจแนวตั้งแบบปัจเจกแต่สามารถทำให้เกิดความร่วมมือเกิดโอกาสและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเศรษฐกิจร่วมของชุมชนกับเศรษฐกิจมีลักษณะความร่วมมือเป็นหุ้นส่วนสร้างความสัมพันธ์ ทั้งในชุมชนท้องถิ่นและในระดับที่กว้างขวาง และภายนอกการพัฒนาผู้นำองค์กรชุมชนให้เกิดความเข้าใจและเปลี่ยนวิธีคิดในการจัดทำธุรกิจของชุมชน คนในชุมชนท้องถิ่นเกิดการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกันเกิดการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาสำนักงานจังหวัดเพชรบุรี, 2561)

โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ 1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ) U2T ส่งเสริมยกระดับเศรษฐกิจในชุมชน สร้างรายได้ให้คนในพื้นที่โดยความร่วมมือระหว่างชุมชนกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สังเกต

และวิเคราะห์ข้อมูลด้านอาชีพ ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนบ้านบางเค็ม การเลี้ยงปลาสดและการ จักสาน นำข้อมูลมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ชุดการแสดงขึ้น จากนั้นจึงแบ่งหัวข้อของการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุดมนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีชีวิตคนในชุมชนบ้านบางเค็ม อ.เขาชัย จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสร้างสรรค์ชุดการแสดง เพื่อส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ด้านการขายโดยผ่านชุดการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความน่าสนใจ และสร้างแรงจูงใจให้กับผู้พบเห็น

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัย เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด “มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม” โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

- 2.1 เพื่อศึกษาวิถีชีวิตคนในชุมชนตำบลบ้านบางเค็ม อำเภอเขาชัย จังหวัดเพชรบุรี
- 2.2 เพื่อสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด “มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม”
- 2.3 เพื่อส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ด้านการขาย โดยผ่านชุดการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความน่าสนใจและสร้างแรงจูงใจให้กับผู้พบเห็น

## 3. ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเนื้อหา ด้านบุคคล และด้านสถานที่และเวลา ดังนี้

### 3.1 ด้านเนื้อหา

ศึกษาวิถีชีวิตคนในชุมชนตำบลบ้านบางเค็ม อำเภอเขาชัย จังหวัดเพชรบุรี เกี่ยวกับการเลี้ยงปลาสด กระบวนการแปรรูปเป็นปลาสดแดดเดียว และน้ำพริกปลาสด และงานจักสานหัตถศิลป์ภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นอัตลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาเป็นพื้นฐานในการสร้างนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด “มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม”

### 3.2 ด้านบุคคล

ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาสด จักสาน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

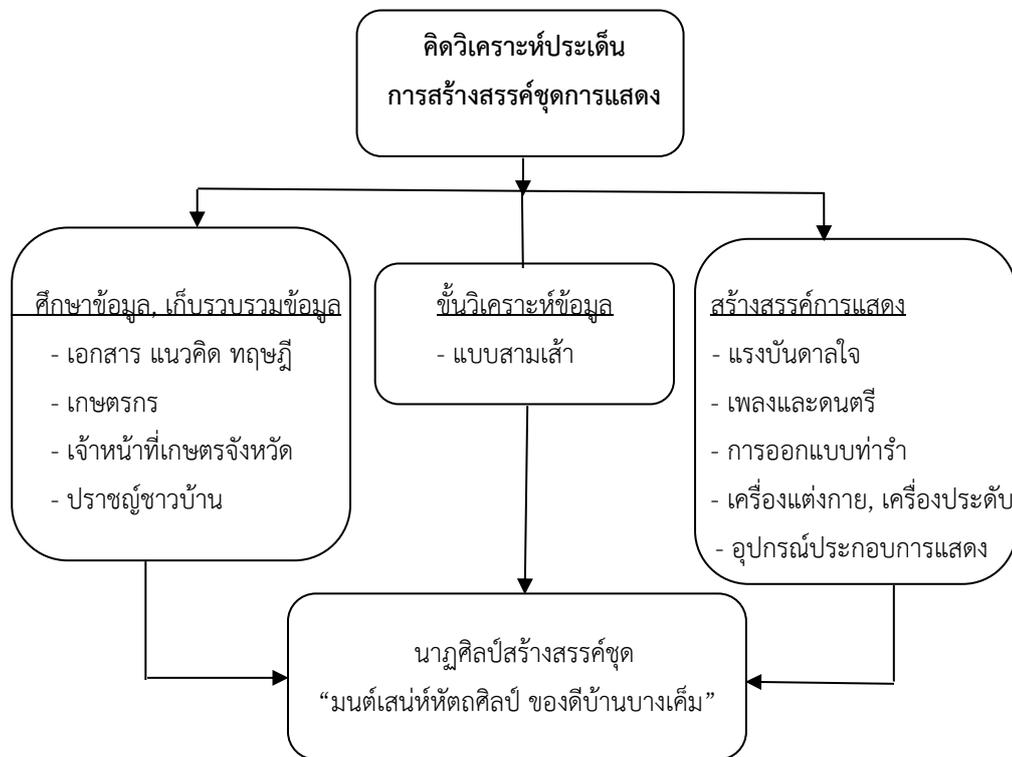
- 1) กลุ่มผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรเลี้ยงปลาสด จักสานมาแล้วไม่น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 5 ท่าน โดยใช้วิธีการสืบหาผู้ให้ข้อมูลแบบการสุ่มทางทฤษฎี Snowball Sampling Technique เพื่อรวบรวมข้อมูล ประสานงาน และเริ่มดำเนินการวิจัย

2) ผู้ให้ข้อมูลอาจเป็นเจ้าของที่สำนักงานเกษตรจังหวัด ผู้นำชาวบ้านหรือเกษตรกรที่ได้รับการยอมรับในท้องถิ่นว่าเป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกร โดยการจัดสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นรายบุคคล หรือสนทนาเป็นกลุ่ม

### 3.3 ด้านสถานที่ และเวลา

ศึกษาเฉพาะเขตพื้นที่ตำบลบางเค็ม อำเภอยะย้อย จังหวัดเพชรบุรีเท่านั้น สาเหตุที่เลือกอำเภอยะย้อย จังหวัดเพชรบุรี เพราะเป็นพื้นที่ที่มีการเพาะเลี้ยงปลาสดเป็นจำนวนมาก มีผลิตภัณฑ์ปลาสดที่หลากหลายและเป็นพื้นที่ในการดำเนินงานโครงการ U2T 1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีรับผิดชอบ

#### กรอบแนวคิด



รูปที่ 1 กรอบแนวคิด

ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)

#### 4. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด “มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม” ผู้วิจัยออกแบบวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนหลักๆ ได้แก่ ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีสร้างสรรค์การแสดง

##### 4.1 ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลทั้งจากข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิ ในส่วนของข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งมาจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดในขอบเขตของการวิจัยด้านบุคคล โดยใช้วิธีการสุ่มทางทฤษฎี Snowball Sampling Technique โดยแบ่งผู้ให้ข้อมูลออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 เกษตรกร กลุ่มที่ 2 เจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัด และกลุ่มที่ 3 ผู้ที่ได้รับการยอมรับเสมือนเป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านการเพาะเลี้ยงปลาสด การจักสานผลิตภัณฑ์ต่างๆ สำหรับข้อมูลเชิงทุติยภูมิ ผู้วิจัยได้สืบค้นงานเอกสารตำรา วิทยานิพนธ์ ข้อมูลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

##### 4.2 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม ผู้วิจัยจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลและตรวจทานความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) เพื่อให้ได้ข้อสรุปของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ แล้วจึงมาใช้เป็นฐานในการสร้างสรรค์ชุดการแสดง

##### 4.3 วิธีสร้างสรรค์การแสดง และการจัดการแสดงผลงาน

นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม ผู้วิจัยได้กำหนดงานวิจัยในรูปแบบงานสร้างสรรค์ตามที่ได้รับงบประมาณจาก โครงการยกระดับเศรษฐกิจ และสังคมรายตำบล แบบบูรณาการ 1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ) U2T เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่จะส่งเสริมยกระดับเศรษฐกิจในชุมชน สร้างรายได้ให้คนในพื้นที่โดยความร่วมมือระหว่างชุมชนกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยผู้วิจัยได้สังเกต และวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องของประวัติ ขั้นตอนการเลี้ยงปลาสด การจักสานจากนั้นจึงแบ่งหัวข้อของการสร้างผลงานทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุดมนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ของดีบ้านบางเค็ม ออกเป็น 5 ข้อด้วยกันประกอบด้วย 1.แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน 2.เพลงและดนตรี 3.การออกแบบท่ารำ 4.เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ 5.อุปกรณ์ประกอบการแสดง ซึ่งกระบวนการทั้งหมดนี้ถือเป็นขั้นตอนแรกของการสร้างนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม

การจัดแสดงผลงาน โดยนำผลงานนาฏศิลป์สร้างสรรค์ที่สื่อให้เห็นถึงคุณค่า เอกลักษณ์ และส่งเสริมยกระดับเศรษฐกิจในชุมชน สร้างรายได้ให้คนในพื้นที่ ผ่านชุดการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด “มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ของดีบ้านบางเค็ม” ต่อสาธารณะและแสดงผลงานทางวิชาการระดับนานาชาติ ในงาน 1. อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อบริการวิชาการนวัตกรรม การพัฒนาคุณภาพการเพาะเลี้ยงปลาสด และนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ตำบลบางเค็ม

เพื่อพัฒนาต่อยอดของกลุ่มอาชีพเลี้ยงปลาสิด 2. บริการวิชาการส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ของชุมชน  
หาดเจ้าสำราญ อ.เมือง จังหวัดเพชรบุรี 3. นำเสนอผลการดำเนินงานโครงการยกระดับเศรษฐกิจและ  
สังคมรายตำบลแบบบูรณาการ1 ตำบล1 มหาวิทยาลัย ณ หอประชุม อาคารสุเมธตันติเวชกุล  
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 4. สัมมนาเชิงปฏิบัติการ และระดมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบ ววน.  
ภายในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อออกแบบกลไกและแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่าง กกอ.-กสว.  
ณ โรงแรมเชอราตัน หัวหิน รีสอร์ท แอนด์สปา 5. Culture and Arts Festival 2022 ณ หอดนตรีและ  
การแสดงโอโศกมนตรี 1 (โรงละครใหญ่) อาคารนวัตกรรมศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี มหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด “มนต์เสน่ห์  
หัตถศิลป์ของดีบ้านบางเค็ม”

จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการ การสัมภาษณ์ การสังเกตจากภาคสนาม สามารถเสนอ  
ผลการศึกษาจากวัตถุประสงค์ของงานวิจัยการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุดมนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ของดี  
บ้านบางเค็ม โดยผู้วิจัยได้คำนึงถึงองค์ประกอบของการแสดงซึ่งประกอบด้วย การคัดเลือกผู้แสดง  
การออกแบบท่าทางการแสดง การแปลแถว เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ประกอบการแสดง ดนตรีที่ใช้  
ประกอบการแสดง และโอกาสในการแสดง เพื่อสามารถออกแบบการแสดง และจัดองค์ประกอบ  
การแสดงในการสร้างสรรค์นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุดมนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม ผู้วิจัย  
ได้สร้างสรรค์การแสดงและองค์ประกอบการแสดงตามแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์  
การแสดงทางด้านนาฏศิลป์มาเป็นหลักในการสร้างผลงานประกอบด้วย ทฤษฎีนาฏยประดิษฐ์ ทฤษฎี  
การสร้างสรรค์งาน ทฤษฎีการออกแบบเครื่องแต่งกาย แนวคิดสำหรับการสร้างสรรค์เพลง และทฤษฎี  
นาฏยศาสตร์ (ทฤษฎีความสำเร็จของการแสดง) ประกอบการแสดง ดังนี้

#### 1. ทฤษฎีนาฏยประดิษฐ์

นาฏยประดิษฐ์ หมายถึง การคิด การออกแบบ และการสร้างสรรค์ แนวคิด รูปแบบกลวิธี  
ของนาฏศิลป์ชุดหนึ่งที่แสดง รวมถึงการปรับปรุงผลงานในอดีต นาฏยประดิษฐ์เป็นการทำงานที่  
ครอบคลุม ปรัชญา เนื้อหา ความหมาย ท่ารำ การเต้น การแปลแถว การตั้งซุ้ม การแสดงเดี่ยวหรือการ  
แสดงหมู่ การกำหนดดนตรี เพลง เครื่องแต่งกาย ฉาก และส่วนประกอบอื่นๆ ที่จะทำให้นาฏศิลป์ชุด  
หนึ่งสมบูรณ์ ผู้ออกแบบนาฏศิลป์ เรียกกันโดยทั่วไปว่าผู้อำนวยการฝึกซ้อม หรือผู้ประดิษฐ์ท่ารำแต่ตาม  
หลักทฤษฎีนี้ขอเสนอคำใหม่ว่า นาฏยประดิษฐ์ ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Choreographer  
(สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547)

#### 2. ทฤษฎีการสร้างสรรค์งาน

ทฤษฎีการสร้างสรรค์งาน กล่าวถึงการสร้างสรรค์ ไว้ว่า การสร้างสรรค์ ให้เกิดเป็นสิ่งใหม่  
หรือของใหม่ มีหลักที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1. การสลับให้ต่างไปจากที่เคยเห็น (misplacing) การสลับ  
ให้ต่างไปจากที่เคยเห็น แบ่งเป็นข้อย่อยอีก 2. การสร้างความคิดให้สับสน คือ การพยายามให้ผู้ชมได้ใช้

ความคิดและสังเกต ต่อเรื่องราวที่ตนเองเห็น 3. การปรุงแต่งดัดแปลงใหม่ คือ การรู้จักดัดแปลงของเดิม ที่มีอยู่ให้ใหม่ขึ้นโดย แปรจากของเดิม กระบวนการคิดสร้างสรรค์ทั้งสิ้น กระบวนการทางความคิด สร้างสรรค์ทั้ง 3 ประการดังกล่าว คือ การสลัที่สลัตำแหน่ง การสร้างความคิดให้สับสน และการปรุง แต่งใหม่เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างศิลปกรรมทุกชนิด (อารี สุทธิพันธุ์, 2532)

### 3. ทฤษฎีการออกแบบเครื่องแต่งกาย

เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายเป็นส่วนประกอบสำคัญในการแสดงเพราะสามารถบ่งบอก ถึงฐานะอันตรของตัวละครอารมณ์เหตุการณ์ต่างๆได้อย่างชัดเจนในการออกแบบเครื่องแต่งกายจะหลักที่ จะนำมาเป็นส่วนประกอบหลายส่วนด้วยกันไม่ว่าจะเป็นสืลวดลายพื้นผิวรูปทรงล้วนเกี่ยวข้องกับ การออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับการแสดงทั้งสิ้น (นวลจิตต์ เรืองศรีใส, 2545)

### 4. ทฤษฎีนาฏยศาสตร์ (ทฤษฎีความสำเร็จของการแสดง)

การแสดงจะสำเร็จหรือไม่ขึ้น ขึ้นอยู่กับผู้ชมเป็นส่วนสำคัญ หากผู้ชมโดยมากชื่นชมยินดี ก็ถือว่าการแสดงประสบความสำเร็จ หรือบางครั้งเป็นการแสดงเศร้าโศก หากผู้ชมร้องไห้ออกมาระหว่าง ชม แสดงว่าการแสดงเข้าไปมีส่วนกระตุ้นอารมณ์ของผู้ชมให้ผู้ชมคล้อยตาม หลักแนวคิดความสำเร็จ ของการแสดงมีหลักเกณฑ์ตามทฤษฎีนาฏยศาสตร์ ความสำเร็จ เรียกว่า สิทธิ ส่วนความล้มเหลวของการ แสดง เกิดจากเหตุใหญ่ 2 ประการคือ 1.ความไม่พร้อมของผู้ร่วมงานทั้งคณะนักแสดงและผู้ชม เช่นผู้แสดงศักยภาพไม่เพียงพอ แล้วผู้กำกับไม่ยอมลดระดับความยากของท่วงท่าทำให้นักแสดงถ่ายทอด ท่าทางออกมาได้ไม่ดี การแสดงจึงไม่ประสบความสำเร็จ ประการที่ 2 คือ เหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง เช่น แผ่นดินไหว อุทกภัย อุบัติเหตุต่างๆ ซึ่งถือเป็นเหตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้นผู้จัดการแสดง ควรคำนึงถึงสภาพดินฟ้าอากาศต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ และคิดแผน 2 ไว้สำหรับแก้ไขปัญหา เมื่อเกิดปัญหา (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547)

### 5. แนวคิดสำหรับการสร้างสรรค์เพลง

ดนตรี หรือ เพลง ถือเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับการแสดงทางด้านนาฏศิลป์เพราะดนตรี สามารถช่วยให้การแสดงสมบูรณ์แบบมากขึ้น และช่วยส่งอารมณ์ของการแสดงไปยังผู้ชมได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุมนมต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม จึงนำ แนวคิดการสร้างเพลงสำหรับงานสร้างสรรค์มาเป็นแนวทางปฏิบัติ วิธีการสร้างสรรค์เพลงอาจจะแบ่ง แบบง่ายๆ เป็น 2 แบบ คือการใช้เพลงเก่า และการแต่งเพลงใหม่ นักนาฏยประดิษฐ์สามารถที่จะ ถ่ายทอดอารมณ์ และทำการแสดงออกไปได้มากก็จริงแต่ต้องขึ้นอยู่กับความเหมาะสมด้วย เพราะคนดู อาจเบื่อได้ง่าย ควรกำหนดความยาวของเพลงให้เหมาะสม (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547)

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีในแต่ละหัวข้อดังกล่าวข้างต้น นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุมนมต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม” มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบตามรูปแบบการทำวิจัย มีระบบการคิดงานที่เป็นขั้นตอน รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นต่างๆ สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2547) กล่าวว่า หลักและกระบวนการในการออกแบบและสร้างงาน เนื่องจากความคิด การออกแบบ

และการสร้างสรรค์แนวคิด รูปแบบกลวิธีของนาฏศิลป์ชุดหนึ่งทีแสดง รวมถึงการปรับปรุงผลงานในอดีต เป็นการทำงานที่ครอบคลุมปรัชญา เนื้อหา ความหมาย ท่ารำ การเต้น การแปรแถว การตั้งซุ้ม การแสดงเดี่ยว หรือการแสดงหมู่ การกำหนดดนตรี เพลง เครื่องแต่งกาย ฉากและส่วนประกอบอื่นๆ ที่จะทำให้นาฏศิลป์ชุดหนึ่งสมบูรณ์ ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

## 5. ประโยชน์ของการวิจัย

5.1 ทำให้จังหวัดเพชรบุรี มีผลงานทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์ที่นำวิถีชีวิตของคนเพชรบุรี มาพัฒนาต่อยอดจากสิ่งที่มีให้เกิดมูลค่าเพิ่ม และเพื่อเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี

5.2 ผลงานนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม จักได้รับใช้ท้องถิ่น และเผยแพร่ตามโอกาสต่างๆ

5.3 สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่ต้องการสร้างผลงานทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ให้เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น หรือเขตชุมชนปัญหาท้องถิ่น

## 6. การวิเคราะห์/ผลการวิจัย

การสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด “มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม”

6.1 ศึกษาวิถีชีวิตคนในชุมชนตำบลบ้านบางเค็ม อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ศึกษาค้นคว้า ข้อมูลจากการรวบรวม และดำเนินการวิจัยตามกรอบแนวคิดการศึกษาวิถีชีวิตคนในชุมชนตำบล บ้านบางเค็ม โดยใช้วิธีการสุ่มทางทฤษฎี Snowball Sampling Technique และตรวจทาน ความน่าเชื่อถือของข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำเชื่อถือแล้วนำมา ออกแบบกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

6.2 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์

ขั้นต้น ผู้วิจัยต้องการสร้างผลงานทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์ที่สามารถเป็นเอกลักษณ์ ของจังหวัดเพชรบุรีในแต่ละชุมชน โดยเฉพาะตำบลบางเค็ม เพื่อส่งเสริมยกระดับเศรษฐกิจ สร้างรายได้ ให้คนในชุมชน ผ่านชุดการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด “มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ของดีบ้านบางเค็ม” บ่งชี้ถึงความอุดมสมบูรณ์ วิถีชีวิตการพัฒนาต่อยอดจากสิ่งที่มีให้เกิดมูลค่าเพิ่ม และเพื่อเผยแพร่ ผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นผ่านการนำชุดการแสดงไปแสดงตามวาระต่างๆ

ระยะขั้นต้นผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านการเพาะเลี้ยงปลาสด ตั้งแต่ช่วงการ จัดเตรียมบ่อเพื่อการเลี้ยงปลาสด จนถึงขั้นเก็บผลผลิตขึ้นจากบ่อการเลี้ยงดู ลักษณะตัวปลา วิธีการ เก็บผลผลิต และการนำตัวปลาไปทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ และในระหว่างที่ว่างเว้นจากการเก็บผลผลิต ปลาสด บางส่วนก็จะมาจักสานสร้างผลิตภัณฑ์หวายออกขายตามความต้องการของลูกค้า เมื่อได้ข้อมูล

ดังกล่าว จึงนำมาวางโครงเรื่อง โดยแบ่งการแสดงออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ 1 หม่อมวลพลาสติกในยามเข้าความสมบูรณ์ของตัวปลาในบ่อ ต่างออกมาร่ายรำ ช่วงที่ 2 กระบวนการจับพลาสติก ขั้นตอนการทำปลาขอดเกล็ด ตากปลา เพื่อนำมาแปลงเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ และกรรมวิธีในเรื่องของการจักสาน จนได้ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ได้จากไม้ไผ่ และหวาย เช่น ตะกร้าหวาย ช่วงที่ 3 เป็นการนำเสนอผลิตภัณฑ์รวมของดีบ้านบางเค็ม ใช้ระยะเวลาในการแสดงทั้งสิ้น ประมาณ 6 นาที



รูปที่ 2 ลงพื้นที่สอบถามข้อมูลในการเลี้ยงปลาสด ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านบางเค็ม  
ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)



รูปที่ 3 ปล่อยลูกพลาสติกลงบ่อ  
ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)



#### รูปที่ 4 ขั้นตอนการจับพลาสติกแบบใช้ไอ้ง สวิง และสวง

ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)

#### 2. เพลงและดนตรี

ผู้วิจัยต้องการให้การแสดงเป็นไปในรูปแบบของการแสดงที่สื่อถึงวิถีชีวิตของเกษตรกร ความเรียบง่ายในการดำเนินชีวิต ความร่าเริงรื่นเริงสนุกสนานพร้อมพรั่งด้วยพื้นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ ความมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลของชาวบ้าน โดยแบ่งช่วงดนตรีเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 เป็นลักษณะทำนองเพลงจังหวะช้า สื่อถึงการแสดงยามรุ่งอรุณ บรรยากาศยามเช้า ช่วงที่ 2 เพิ่มอัตราจังหวะให้เร็วขึ้นทำนองเพลงสื่ออารมณ์ความสุขสนุก การหยอกล้อของชายหญิง ช่วงที่ 3 เป็นช่วงแสดงอารมณ์เพลงที่เร็วขึ้นเพื่อดึงดูดไปสู่จุดสุดยอดของเพลงแล้วหยุดทันที กลับสู่ท่วงทำนองที่มีอัตราจังหวะช้า สื่อถึงความงดงามของการรำรำ และเร่งจังหวะสุดท้ายให้เร็วขึ้นที่สุดจนจบการแสดง

3. การออกแบบท่ารำการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด “มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ของดีบ้านบางเค็ม” ลักษณะของท่ารำ ผู้วิจัยนำลักษณะของท่ารำทางด้านนาฏศิลป์ไทย ภาษาท่า และลักษณะการเลียนแบบท่าทางจากธรรมชาติ ถือเป็นกระบวนการทางการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ในอีกรูปแบบหนึ่ง โดยนำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์มาสร้างสรรค์ท่ารำ ช่วงที่ 1 ผู้วิจัยใช้มือของนักแสดงเปรียบเสมือนหม่อมวลพลาสติกในยามเช้าต่างออกมาแหวกว่ายรำรำในบ่อปลา ช่วงที่ 2 ผู้วิจัยใช้การทำผลิตภัณฑ์พลาสติกในการขอดเกล็ดปลาของชาวบ้านมาออกแบบในการแสดงโดยการเลียนแบบการจับพลาสติก การขอดเกล็ด การตากปลา โดยใช้นักแสดงหญิงเป็นผู้แสดง ส่วนการจักสาน ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ได้จากไม้ไผ่ และหวาย จะใช้ผู้แสดงชายในการแสดงท่ารำในการจักสาน ช่วงที่ 3 ผู้วิจัยใช้ผู้แสดงชายต่างออกมารำรำร่วมกันเป็นการนำเสนอผลิตภัณฑ์ของดีบ้านบางเค็ม ในช่วงสุดท้ายของการแสดงจนจบการแสดง

**ช่วงที่ 1** หม่อมวลพลาสติกในยามเช้าความสมบูรณ์ของตัวปลาในบ่อ ต่างออกมารำรำ



รูปที่ 5 หมู่มวลาพลาสติกในยามเช้า  
ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)



รูปที่ 6 หมู่มวลาพลาสติกในยามเช้าต่างออกมาร่ำยา  
ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)

ช่วงที่ 2 กระบวนการจับพลาสติก ขั้นตอนการทำปลาขอดเกล็ด ตากปลา เพื่อนำมาแปลงเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆและกรรมวิธีในเรื่องของการจักสานจนได้ผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ได้จากไม้ไผ่ และหวาย เช่น ตะกร้าหวาย



รูปที่ 7 ขั้นตอนการทำปลาชอดเกล็ดตากปลาและการจักสาน  
ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)



รูปที่ 8 ขั้นตอนการทำปลาการชอดเกล็ด ตากปลาและการจักสาน  
ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)

ช่วงที่ 3 เป็นการนำเสนอผลิตภัณฑ์รวมของดีบ้านบางเค็ม



รูปที่ 9 การนำเสนอผลิตภัณฑ์รวมของดีบ้านบางเค็ม

ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)



รูปที่ 10 การนำเสนอผลิตภัณฑ์รวม ของดีบ้านบางเค็ม

ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)

1. เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ

เครื่องแต่งกายประกอบการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม แบ่งนักแสดงออกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย นักแสดงชาย รับบทเป็นเกษตรกร (เลี้ยงปลาสด, หัตถกรรมจักสาน) นักแสดงหญิงช่วงแรกรับบทเป็นหม่อมวลปลาสดและชาวบ้านหญิง

1. ผู้แสดงชาย สวมเสื้อที่ทำจากผ้าฝ้าย เพราะผ้าฝ้ายเป็นผ้าที่สวมใส่สบาย เกษตรกรทุกครัวเรือนสามารถหาซื้อได้ง่าย ระบายอากาศได้เป็นอย่างดี ราคาไม่สูงมากนัก สำหรับกางเกงของนักแสดงชาย ผู้วิจัยเลือกใช้กางเกงขาก๊วย เพื่อสะดวกแก่การเดิน การวิ่ง และการนั่งในการจักสาน

ใช้ผ้าขาวม้ามาผูกที่เอว เนื่องจากผ้าขาวม้าสามารถใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น ใช้ในการคลุมศีรษะ เพื่อป้องกันแสงแดด ใช้เช็ดเหงื่อเช็ดโคลน และสามารถนำมาห่อของได้ เรียกได้ว่าเป็นผ้าอเนกประสงค์ อีกผ้าหนึ่ง ที่สำคัญผ้าขาวม้า ยังสื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ของอาชีพเกษตรกรได้เป็นอย่างดี

2. ผู้แสดงหญิงสวมเสื้อแขนกระบอกยาวจับจีบรอบชายเสื้อ คอตั้ง นุ่งโจงกระเบนสีน้ำตาล ผู้วิจัยเลือกใช้โจงกระเบน เพื่อสะดวกแก่การเดินและการนั่งของผู้แสดงหญิง ใช้เครื่องประดับทอง ประกอบด้วย ต่างหู สร้อยคอ เข็มขัด และใช้ดอกไม้ติดผมสีขาว เพื่อความสวยงามในการแสดง



รูปที่ 11 การแต่งกายนักแสดงหญิง และนักแสดงชาย

ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)

2. อุปกรณ์ประกอบการแสดง



รูปที่ 12 อุปกรณ์ประกอบการแสดง

ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)



### รูปที่ 13 อุปกรณ์ประกอบการแสดง

ที่มา : วิไลวรรณ ไชยลังการ (2565)

#### 3. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ด้านการขาย โดยผ่านชุดการแสดงนาฏศิลป์

เกิดการพัฒนา/ยกระดับสินค้าและผลิตภัณฑ์ของตำบลเป้าหมาย 16 ตำบล รวม 41 รายการ แบ่งออกเป็น 5 ประเภทตามการแบ่งประเภทของสินค้า OTOP สินค้าที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ของตำบลบางเค็ม อ.เขาชัย จ.เพชรบุรี ด้านอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์พลาสติกแตกเดี่ยว ผลิตภัณฑ์น้ำพริกพลาสติก ผลิตภัณฑ์ข้าวไรซ์เบอร์รี่ และผลิตภัณฑ์วุ้นมะพร้าวน้ำหอม ด้านของใช้/ของที่ระลึก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เครื่องจักสาน ผลิตภัณฑ์เครื่องเบญจรงค์ ด้านสมุนไพร/ผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยาหอมชนะเลิศ เกิดการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน

## 7. การสรุปผลและการอภิปรายผล

การแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม เป็นการนำวิถีวัฒนธรรมภูมิปัญญา อัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นมาสร้างสรรค์เป็นผลงานและเผยแพร่ในรูปแบบของชุดการแสดง การออกแบบท่ารำ ผู้วิจัยนำทฤษฎีนาฏยประดิษฐ์ของ สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2547) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดรูปแบบนาฏศิลป์ของการสร้างสรรค์งาน มากำหนดเพื่อมุ่งเน้นการในการแสดงการเลียนแบบธรรมชาติแล้วนำมาประดิษฐ์ดัดแปลงให้เกิดลีลาที่งดงาม การสร้างโครงสร้างในการแสดงจำแนกการแสดงออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ 1 หม่อมวลพลาสติกในยามเช้า ความสมบูรณ์ของตัวปลาในบ่อ ต่างออกมาว่ายน้ำ ช่วงที่ 2 กระบวนการจับปลาสด ขั้นตอนการทำปลาขอดเกล็ดปลา การตากปลา เพื่อนำมาแปลงเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ และกรรมวิธีในเรื่องของการจักสาน จนได้ผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ได้จากไม้ไผ่ และหวาย เช่น ตะกร้าหวาย ช่วงที่ 3 เป็นการนำเสนอผลิตภัณฑ์รวม ของดีบ้านบางเค็ม ในการคิดโครงเรื่องเป็นการนำแนวทางของทฤษฎีนาฏยประดิษฐ์เข้ามาเกี่ยวข้อง

การออกแบบเพลงผู้วิจัยแต่งเพลงขึ้นโดยผสมผสานกับดนตรีไทยร่วมสมัยเพื่อต้องการให้การแสดงมีความหลากหลายของอารมณ์ดนตรี เพื่อให้เพลงมีอารมณ์ร่วมไปกับแต่ละช่วงของการแสดง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างดนตรีประกอบการแสดงในทฤษฎีนาฏยะประดิษฐ์ที่ว่า เพลงถือเป็นสิ่งที่ไม่ได้สำหรับการแสดงทางด้านนาฏศิลป์ เพราะดนตรีสามารถช่วยให้การแสดงสมบูรณ์แบบมากขึ้นและช่วยส่งอารมณ์ของการแสดงไปยังผู้ชมได้เป็นอย่างดีรวมถึงการแต่งเพลงใหม่สำหรับการแสดงนั้นๆจะทำให้การแสดงและเพลงสื่ออารมณ์และความหมายได้ดีกว่าการใช้เพลงเก่าโดยเพลงจะต้องมีเอกภาพความกลมกลืนและความยาวที่เหมาะสม ฯลฯ สำหรับอุปกรณ์ประกอบการแสดงผู้วิจัยนำอุปกรณ์ที่ใช้ในการจับปลา คือสวิง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะมาเป็นสัญลักษณ์การจับปลาสดแทนไอ้โง่ใช้ตัวปลาสดที่ทำมาจากวัสดุโฟม แกะสลักระบายสี ให้มีความคล้ายคลึงกับตัวปลาสดมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างสรรคงานทางศิลปะของอารี สุทธิพันธุ์ (2532) ที่ว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องการหาสิ่งแปลกใหม่หรือสร้างความแตกต่างจากสิ่งเดิมที่มีอยู่ให้ดีขึ้น เช่นการสลับตำแหน่งการเปลี่ยนหน้าที่ประโยชน์ใช้สอยการสร้างให้สับสนทุกสิ่งล้วนเป็นหลักการสร้างสรรคที่สามารถใช้ได้กับงานศิลปกรรมทุกแขนง ในการสร้างสรรค

การสร้างสรรคการแสดงครั้งนี้ผู้วิจัยนำทฤษฎีนาฏยะประดิษฐ์ ทฤษฎีการสร้างสรรคงานทฤษฎีการออกแบบเครื่องแต่งกาย รวมถึงเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการสร้างสรรคผลงานและปรับให้เหมาะสมกับการสร้างงานของผู้วิจัยเองจนเกิดเป็นการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค ชุดมนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม

## 8. ข้อเสนอแนะงานวิจัย

การวิจัยนาฏศิลป์สร้างสรรค ชุด มนต์เสน่ห์หัตถศิลป์ ของดีบ้านบางเค็ม เป็นการนำผลผลิตที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี มาสร้างสรรคเป็นชุดการแสดงทางด้านนาฏศิลป์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการสร้างสรรคผลงานซึ่งเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์ ยกย่องระดับเศรษฐกิจในท้องถิ่น และให้ผู้ที่ไม่ได้อยู่ในวงการศิลปะวัฒนธรรมหรือกลุ่มคนโดยทั่วไปได้ทราบถึงผลิตภัณฑ์ของดีของเด่นในชุมชนอาจจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้ผู้บริโภคหันมาสนใจผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้นในอนาคต การนำศิลปะวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างสรรคเป็นผลงานและเผยแพร่ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบใดก็ตาม ซึ่งถือว่าเป็นการช่วยให้สิ่งเหล่านั้นคงอยู่และสืบทอดต่อไป การสร้างสรรครูปแบบนาฏศิลป์เป็นการแสดงที่จะช่วยให้ประชาชนโดยทั่วไปเกิดความสนใจ รักและหวงแหนในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

## 9. เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาสำนักงานจังหวัดเพชรบุรี. (2565, 15 มีนาคม). ข้อมูลทั่วไปและประวัติความเป็นมาของจังหวัดเพชรบุรี. จังหวัดเพชรบุรี.  
<http://www.phetchaburi.go.th/phet2/CODE/main#3>
- นวลจิตต์ เรื่องศรีใส. (2545). การออกแบบลายผ้า. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2547). หลักการแสดงนาฏยศิลป์ปริทรรศน์. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารี สุทธิพันธุ์. (2532). มนุษย์กับจินตนาการ. แสงศิลป์การพิมพ์.